

Брюксел, 19 април 2024 г.
(OR. en)

8957/24

SOC 284
GENDER 66
ECOFIN 450
JAI 637

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ предх. док.:	7623/1/24 REV 1
Относно:	Проект за заключения на Съвета относно икономическото овластяване и финансовата независимост на жените като начин за постигане на същинско равенство между половете - <i>Одобряване</i>

1. Председателството изготви проект за заключения на Съвета, озаглавени „Икономическо овластяване и финансова независимост на жените като начин за постигане на същинско равенство между половете“.
2. Заключенията се основават на доклад, изготвен от Европейския институт за равенство между половете (EIGE) и озаглавен „Financial independence and gender equality: joining the dots between income, wealth and power“ („Финансова независимост и равенство между половете: осъзнаване на взаимовръзката между доходите, богатството и властта“), който се съдържа в док. 9019/24.
3. Заключенията бяха разгледани от членовете на работна група „Социални въпроси“ на 29 февруари, 18 март и 12 април 2024 г.
4. Беше постигнато принципно съгласие по проекта за текст, изложен в приложението към настоящата бележка.

5. Комитетът на постоянните представители се приканва:

- да вземе под внимание доклада на EIGE, изложен в док. 9019/24; и
 - да предаде проекта за заключения, поместен в приложението към настоящата бележка, на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси за одобрение на заседанието му на 7 май 2024 г.
-

**Икономическо овластяване и финансова независимост на жените
като начин за постигане на същинско равенство между половете
- Проект за заключения на Съвета¹**

КАТО ОТЧИТА, ЧЕ:

1. Равенството между половете и правата на човека заемат централно място сред европейските ценности. Равенството между жените и мъжете е основен принцип на Европейския съюз, залегнал в Договорите и в Хартата на основните права на Европейския съюз.
2. Равните възможности и равенството между половете, включително равното третиране и равните възможности по отношение на участието на пазара на труда, редът и условията за наемане на работа, напредването в кариерата, придобиването на пенсионни права, както и равното заплащане за труд с равна стойност и равновесието между професионалния и личния живот са залегнали в принципи 2, 3, 9 и 15 от Европейския стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията през 2017 г.
3. Пекинската платформа за действие, приета от ООН на Четвъртата световна конференция за жените през 1995 г., определя „Жените и икономиката“ (област F), включително насърчаването на икономическата независимост на жените, като една от дванадесетте приоритетни проблемни области. В нея се посочва, че при разглеждането на тази проблемна област правителствата и другите участници следва да насърчават активна и видима политика за интегриране на измерението на равенството между половете във всички политики и програми.

¹ Заключения, изготвени в контекста на прегледа на изпълнението на Пекинската платформа за действие, с отношение по-специално към приоритетната проблемна област F (Жените и икономиката).

4. Конвенцията на ООН за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените (CEDAW), по която всички държави членки са страни, призовава за приемането на мерки за премахване на дискриминацията по отношение на жените в сферата на икономическия живот, по-специално по отношение на правото на банкови заеми, ипотeki и други форми на финансов кредит.

КАТО ПРИПОМНЯ, ЧЕ:

5. През 2019 г. Съветът призова Европейската комисия и държавите членки да „насърчава[т] икономическата независимост на жените и устойчивия и приобщаващ икономически растеж“, както и „да поставят по-силен акцент върху равенството между половете на различните етапи от процеса на европейския семестър, включително чрез работа по вече съществуващи показатели за равенството между половете и по целесъобразност чрез разработване на нови, чрез по-нататъшно развиване на събирането на дезагрегирани по пол данни и статистически методи и анализ на такива данни за целите на наблюдението на напредъка в областта на равенството между половете“².
6. През 2023 г. Съветът прикани Европейската комисия и държавите членки да признават платения или неплатен труд по полагане на грижи и „да насърчава[т] мобилизирането и ефективното използване на средствата и фондовете на ЕС в подкрепа на изпълнението на Европейската стратегия за полагането на грижи и препоръките на Съвета относно дългосрочните грижи и образованието и грижите в ранна детска възраст (ОГРДВ), така че да се постигне напредък в прехода на системите за полагане на грижи към цялостни, ориентирани към човека модели за подкрепа в общността, за да се подобри признаването на ценността на грижите и да се премахнат предразсъдъците и стереотипите, свързани с пола“³.

² Док. 14938/19.

³ Док. 16094/1/23 REV 1.

7. През 2023 г. Съветът призова Европейската комисия също така да „гарантира, че съображенията, свързани с равенството между половете, са включени в изпълнението на бюджета на ЕС, за да се преодолеят продължаващите различия между половете, включително по-специално чрез мерки за финансиране за постигане на напредък в областта на равенството между половете и икономическото овластяване на жените съгласно съответните разходни програми в многогодишната финансова рамка (МФР), както и чрез пълното прилагане на методиката на Европейската комисия за проследяване на разходите за равенство между половете в бюджета на ЕС“ и да „осигури представянето на статистически данни, дезагрегирани по пол, в докладите на Комисията“⁴.
8. В Регламента относно Механизма за възстановяване и устойчивост се набляга на необходимостта от инвестиции в стабилна инфраструктура за полагане на грижи „за гарантиране на равенство между половете, за икономическо овластяване на жените с цел изграждане на устойчиви общества, за борба срещу несигурните условия в сектор, в който преобладават жените, за засилване на създаването на работни места и за предотвратяване на бедността и социалното изключване, както и с цел положително въздействие върху брутният вътрешен продукт (БВП), тъй като дават възможност на повече жени да извършват платен труд“⁵.
9. Според проучване на Европейския институт за равенство между половете (EIGE) относно икономическите ползи от равенството между половете в Европейския съюз подобряването на равенството между половете – включително чрез икономическото овластяване на жените – би довело до 2050 г. до увеличаване на БВП в ЕС с до 9,6%⁶.

⁴ Док. 9684/23.

⁵ ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17–75.

⁶ *Economic benefits of gender equality in the European Union („Икономически ползи от равенството между половете в Европейски съюз“), стр. 2.*

КАТО ОТБЕЛЯВА, ЧЕ:

10. Наличието на „успехи в икономика с гарантирано равенство между половете“ е стратегически приоритет на Стратегията на Комисията за равенство между половете за периода 2020 – 2025 г., в която се подчертава, че „жените и мъжете в цялото свое многообразие следва да имат равни възможности да преуспяват и да бъдат икономически независими, да получават равно заплащане за равен труд, да имат равен достъп до финансиране и да получават справедливи пенсии“⁷.
11. В своя доклад, озаглавен „Финансова независимост и равенство между половете: осъзнаване на взаимовръзката между доходите, богатството и властта“, EIGE представя доказателства за неравенство между половете по отношение на финансовата независимост в ЕС със специален акцент върху начина, по който е било определяно понятието за финансова независимост до момента, и анализира вредните последици от финансовата зависимост, включително икономическото насилие⁸.
12. EIGE посочва икономическото и финансовото овластяване на жените като „процес, чрез който жените придобиват власт и контрол върху собствения си живот и са в състояние да правят стратегически избори“. EIGE определя финансовата независимост като понятие с множество измерения, което обхваща доходите, богатството и властта/контрола, така че да бъдат обхванати по-цялостно множеството аспекти на неравенството между половете.

⁷ Вж. док. 6678/20.

⁸ EIGE (2024 г.), *Financial independence and gender equality* („Финансова независимост и равенство между половете“) (док. 9019/24, стр. ix–xiv и стр. 15).

13. Продължават да съществуват неравенства между половете в ущърб на жените по отношение на заетостта, заплащането, приходите и доходите, включително пенсиите, както и полагането на грижи, богатството и достъпа до кредитиране⁹. Неравенствата произтичат от хоризонталното и вертикалното основано на пола разделение между половете и по-слабото участие на жените на пазара на труда. Жените са свърхпредставени в работата на непълно работно време и в нископлатените сектори поради свързани с пола пречки и стереотипи.
14. Неравномерното разпределение на неплатените грижи и домакинския труд между жените и мъжете също поставя жените в неравностойно положение, тъй като спъва равното им участие на пазара на труда и оказва отрицателно въздействие върху техните приходи и финансовата им независимост¹⁰. През 2022 г. разликата в заплащането на жените и мъжете в ЕС остава около 12,7%. Според оценката на EIGE разликата в богатството между жените и мъжете при несемейните пълнолетни лица на възраст между 18 и 60 години в осем държави членки е 32%, като оценките за отделните държави варират от 8% до 49 %¹¹. Междувременно разликата в пенсиите на жените и мъжете, която се изчислява на 26,1% през 2022 г., увеличава уязвимостта на жените във връзка с дела на лицата, изложени на риск от бедност.
15. Според проучване на EIGE неравенствата между половете по отношение на заетостта, заплащането, приходите, доходите и богатството са особено изразени за определени групи жени, включително жените в домакинствата с един родител, възрастните жени, жените с мигрантски произход и жените с деца на издръжка¹². Други уязвими групи жени включват жените – жертви на насилие, жените от ромски произход, жените с увреждания и жените, бягащи от агресивната война на Русия в Украйна и от ожесточени конфликти в други части на света.
16. В доклада се стига до заключението, че финансовата независимост е както въпрос на жизнен цикъл, така и порочен кръг: „липсата на финансова независимост затруднява търсенето на възможности, които биха засилили финансовата независимост“¹³.

⁹ EIGE (2024 г.), *Financial independence and gender equality* („Финансова независимост и равенство между половете“) (док. 9019/24, стр. 78).

¹⁰ EIGE (2023 г.), *A Better Work-Life Balance: Bridging the gender care gap* („По-добро равновесие между професионалния и личния живот – Преодоляване на разликата между жените и мъжете по отношение на полагането на грижи“).

¹¹ EIGE (2024 г.), *Financial independence and gender equality* („Финансова независимост и равенство между половете“) (док. 9019/24, стр. 35).

¹² EIGE (2024 г.), *Financial independence and gender equality* („Финансова независимост и равенство между половете“) (док. 9019/24, стр. 79).

¹³ Пак там, стр. 63–64.

17. Според Съвместния доклад за заетостта за 2024 г. структурата на данъчното облагане може да насърчи по-голямо равенство между половете на пазара на труда, включително чрез премахване на съвместното данъчно облагане, тъй като 78% от вторите работещи членове на домакинствата в ЕС са жени. В доклада се подчертава, че системите за съвместно прогресивно данъчно облагане могат да окажат отрицателно въздействие върху започването на работа от вторите работещи членове на домакинствата и броя на отработените от тях часове, като създават висока пределна данъчна тежест¹⁴. Следователно, както беше потвърдено от EIGE, данъчното облагане оказва значително въздействие върху финансовата независимост на жените¹⁵.
18. Липсата на финансова независимост увеличава риска от бедност или социално изключване за жените, а допускането за равно разпределение на ресурсите в рамките на домакинството може да прикрие истинското ниво на неравенствата между половете по отношение на бедността и лишенията.
19. Наличните понастоящем статистически данни за доходите не дават възможност за пълен анализ на равенството между половете, тъй като не предоставят данни за всеки член на домакинството, нито отразяват разликите между жените и мъжете¹⁶. Липсва и разбивка на данните за богатството и спестяванията. В резултат на това делът на доходите на жените в домакинството обикновено се надценява, а рискът от бедност и материални лишения за жените се подценява.

¹⁴ Съвместен доклад за заетостта за 2024 г., стр. 57.

¹⁵ EIGE (2024 г.), *Financial independence and gender equality* („Финансова независимост и равенство между половете“) (док. 9019/24, стр. xii–xiii и стр. 54–56).

¹⁶ Евростат. *EU statistics on income and living conditions (EU-SILC) methodology – monetary poverty of elderly people* („Методика на статистическите данни на ЕС за доходите и условията на живот (EU-SILC) – парична бедност на възрастните хора“).

20. Накрая, според проучването на EIGE финансовата зависимост е свързана с редица отрицателни резултати, включително по-лошо физическо и психично здраве и по-малко възможности за участие в образователни дейности, платена заетост и предприемачески дейности. Освен това финансовата зависимост на жените от техните партньори може да попречи на жените да напуснат партньора или да прекратят отношения, белязани с насилие, като по този начин се увеличава рискът да бъдат подложени на насилие от страна на интимния партньор. Проучването на Евростат на ЕС относно основаното на пола насилие (EU-GBV) над жени и други форми на междуличностно насилие показва разпространението на икономическото насилие, като между 4% и 18% от жените заявяват, че техният партньор им забранява да работят или контролира семейните финанси и прекомерно контролира разходите им.
21. Настоящите заключения се основават на предишната работа и на политическите ангажименти, поети от Съвета, Комисията и Европейския парламент, както и заинтересовани страни в тази област, в това число документите, изброени в приложението.

**СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПРИЗОВАВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, в
съответствие с областите им на компетентност:**

22. Систематично да интегрират измерението на равенството между половете в областта на икономическите и финансовите политики и законодателство, по-специално чрез:
- а) по-нататъшно подобряване на участието на жените на пазара на труда, по-специално на тези, които желаят да навлязат, да се завърнат или да останат на пазара на труда, например чрез начина на организиране на данъчните и осигурителните системи, по-специално чрез въвеждане на стимули и премахване на демотивиращите фактори, особено за втория работещ член на домакинството. Това би могло да включва действия, наред с другото, във връзка със съвместното данъчно облагане¹⁷, както е посочено в Съвместния доклад за заетостта за 2024 г.;
 - б) осигуряване на отчитаща аспектите на пола подкрепа за жените, за да се улесни тяхното навлизане или завръщане на пазара на труда, например чрез предлагане на програми за обучение с цел овластяване на жените и повишаване на техните умения на пазара на труда;
 - в) насърчаване на по-нататъшните научни изследвания и подобряване на наличието на разбити по пол данни в областта на фискалните политики и проучване на възможностите за оценка и отчитане на неравенствата в рамките на домакинствата. Когато е осъществимо и уместно, данните следва също така да бъдат разбити по възраст, увреждания, състав на домакинството или произход;
 - г) преодоляване на неравенствата между половете чрез стимулиране на равното поделение между жените и мъжете на неплатения труд по полагане на грижи и домакинските задачи, по-специално чрез осигуряване на достъпни, финансово приемливи и висококачествени инфраструктура и услуги за ОГРДВ и за дългосрочни грижи, в съответствие с препоръките на Съвета относно образованието и грижите в ранна детска възраст и дългосрочните грижи;
 - д) обмен на добри практики във връзка с отчитащ аспектите на пола анализ в областта на правната уредба и имуществения режим на брака и съжителството на семейни начала и тяхното разтрогване, като се отчитат по-специално тяхното въздействие върху финансовата независимост на жените и мъжете и рискът от икономическо насилие;

¹⁷ Съвместен доклад за заетостта за 2024 г., стр. 12 и стр. 57–58.

- е) стремеж да се гарантира, че пенсионните схеми интегрират измерението на равенството между половете и имат достатъчно и адекватно покритие и равнища на обезщетения, така че да бъдат справедливи и да спомагат за предотвратяването на бедността в напреднала възраст и социалното изключване, като се обръща специално внимание на положението на лицата, които са прекъснали трудовата си дейност, за да се грижат за зависими лица, или са били в отпуск по болест. Важно е такива схеми да отчитат развитието на съвременното общество и неговите променящи се форми на съжителство с цел постигане на по-голямо равенство между половете, като същевременно се осигурява устойчивостта на пенсионните системи;
- ж) насърчаване и разработване на събирането и анализа на разбити по пол данни относно индивидуализираните доходи и трансферите между домакинствата и вътре в тях;
- з) насърчаване, разработване и прилагане на стратегии за подобряване на баланса между половете при вземането на решения във всички сектори, включително по-специално стратегиите за увеличаване на броя на жените в икономическата и финансовата политика и в процесите на вземане на решения на всички етапи и на всички равнища.

23. Да предоставят възможности за образование и обучение, за да се даде възможност на всички момичета и момчета, жени и мъже в съответното им различно положение и условия да придобиват или подобряват своето образование и обучение, включително финансовата си грамотност, така че да разширяват бъдещите си перспективи за осигуряване и поддържане на финансова независимост.

24. Да насърчават отчитащи аспекти на пола възможности за учене и обучение през целия живот, чиято цел е подобряване на финансовите и цифровите знания и умения, като математическата и езиковата грамотност, за жените от всички възрасти, включително чрез чиракуване, онлайн обучение или други начини, които отчитат, включително от междусекторна гледна точка, различните неблагоприятни условия, на които може да се натъкнат (напр. изключване от пазара на труда, липса на достъп до финансови услуги или тяхното непознаване, липса на власт и контрол и неравенството между половете в областта на цифровите технологии).
25. Да подкрепят мерки за насърчаване сред жените на предприемачеството, собствеността на предприятия и достъпа до финансови ресурси, включително чрез специални програми за партньорско обучение.
26. Да насърчават координирано сътрудничество между институциите и участниците на пазара на труда, както и в социалната, финансовата и образователната сфера и сферата на обучението, включително както в частния, така и в публичния сектор, за да се изгради по-цялостно разбиране от гледна точка на пола на факторите, свързани с финансовата независимост и поведение (т.е. натрупването на пенсионни права; рисковете от основано на пола насилие, включително икономическо насилие; стратегиите за финансова диверсификация и рисковете, свързани с нея и др.).
27. Да стимулират участието на частния сектор в насърчаването на равните възможности и икономическото овластяване на жените, включително чрез създаването на работна среда, която извежда на преден план равенството между половете и приобщаването, както и чрез други мерки за насърчаване на финансовата независимост на жените.
28. Да гарантират, че планове за действие срещу основаното на пола насилие, предвидени в предстоящата директива относно борбата с насилието над жени и домашното насилие¹⁸, включват целенасочени мерки за борба с икономическото насилие и за подкрепа на жените при социалната и професионалната им реинтеграция.

¹⁸ Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно борбата с насилието над жени и домашното насилие (COM(2022) 105).

29. Да осигуряват координирано направляване на националната политика за предотвратяване на икономическото насилие и принудителен контрол във всичките му форми, включително например мерки за справяне с проблема със заемите и дълговете, сключени от името на домакинството от единия от партньорите без съгласието на другия партньор.
30. Да насърчават наличието на качествени и достъпни услуги за предоставяне на финансови съвети и съвети, свързани със заетостта, на жертвите на домашно насилие, особено на тези, които са били подложени на икономическо насилие или малтретиране.
31. Да повишават осведомеността, особено сред младите хора, относно здравословните, ненасилствени и равноправни подходи за третиране на финансовите въпроси в контекста на интимните отношения.
32. Да осигуряват отчитащи аспекти на пола научни изследвания и работа по събиране, анализ и съобщаване на административни данни и данни от проучвания, разбити по пол, относно икономическото насилие и връзките му с финансовата зависимост и независимост, като се вземат предвид минималните стандарти за събиране на данни относно насилието над жени, предвидени в предстоящата директива относно борбата с насилието над жени.

ПРИЗОВАВА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ И ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, в съответствие със съответните им области на компетентност и като се зачитат ролите и независимостта на социалните партньори:

33. Да засилят мерките с цел гарантиране на постигането на целите на Пекинската платформа за действие, както и изпълнението на Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие, чрез:
- а) стремеж към премахване на разликата в заплащането на жените и мъжете, включително чрез навременно и ефективно транспониране и прилагане на Директивата за прозрачност на заплащането;
 - б) прилагане на двойния подход към равенството между половете чрез провеждане на специфични политики и мерки за равенство между половете, като същевременно измерението на равенството между половете систематично се интегрира във всички социални, финансови и икономически политики, програми и бюджети, така че да се откриват и ефективно да намаляват неравенствата между половете в тези области;
 - в) разработване и разпространяване на съвети или насоки относно икономическото овластяване и финансовата независимост на жените и разработване на съответни кампании за повишаване на осведомеността, включващи в това отношение компетентни субекти, като органите по въпросите на равенството или експерти;
 - г) действия за по-нататъшно подобряване на равновесието между професионалния, семейния и личния живот чрез ефективно транспониране и прилагане на Директивата относно равновесието между професионалния и личния живот, Европейската стратегия за грижите и препоръките на Съвета относно образованието и грижите в ранна детска възраст и дългосрочните грижи, по-специално с оглед на улесняване на участието на жените на пазара на труда;
 - д) обмисляне на по-нататъшни мерки за борба с икономическото насилие, чиято по-широка цел е ефективното премахване на всички форми на насилие и дискриминация, основани на пола, по-специално на множествената дискриминация, включително на комбинираната дискриминация.
34. Да насърчават мерки за подкрепа на жертвите на домашно насилие, включително мерки, които да им помогнат да запазят или да придобият финансова независимост, като например мерки, които да им помогнат да запазят работното си място, или мерки, предвиждащи платен отпуск от работа.

35. Да работят по разработването на хармонизирани и редовно събирани данни за личното богатство, разбити по пол и други комбинирани социални характеристики, заедно с Комитета за социална закрила (КСЗ) и Комитета по заетостта (EMCO), и да разгледат възможността за включване в бъдеще на тези данни в статистическите данни на Европейския съюз за доходите и условията на живот (EU-SILC).
36. Да интегрират в съответните проучвания на ЕС въпроси относно доходите и разходите на индивидуално равнище, относно обединяването на доходите и разпределението на доходите, разбити по пол и според вида на дохода, и ако е уместно – други относими променливи.
37. Да вземат предвид и да разпространяват резултатите от предстоящото европейско проучване въз основа на проучването на ЕС относно основаното на пола насилие и други форми на междуличностно насилие, координирано от Евростат и подкрепено от EIGE и Агенцията на Европейския съюз за основните права (FRA).
38. Да улесняват взаимното обучение и да насърчават добрите практики сред участниците, ангажирани в насърчаването на икономическото овластяване и финансовата независимост на жените и в решаването на проблема с икономическото насилие.
39. Да продължат да се борят със свързаните с пола стереотипи, сексизма, ролите на половете и свързаните с пола норми, включително тези, които обикновено предоставят на мъжете доминираща роля при вземането на финансови решения; и да подкрепят целеви програми, предназначени да ангажират мъжете и момчетата в борбата със свързаните с пола стереотипи и дискриминацията. Да насърчават равномерното разпределение на неплатения труд по полагане на грижи и домакинския труд между жените и мъжете без поддаване на стереотипи. Да насърчават момичетата, момчетата, жените и мъжете да избират образователни области и професии в съответствие със своите способности и умения, които не се основават на свързани с пола стереотипи, така че да се увеличи дялът на мъжете в професии като грижите и образованието в ранна детска възраст, където жените понастоящем са свръхпредставени, и да се увеличи участието на жените в областите на НТИМ¹⁹.

¹⁹ Науки, технологии, инженерство и математика.

ПРИЗОВАВА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ:

40. Да подкрепя научните изследвания по въпроса за финансовата независимост на жените като понятие с множество измерения, което включва доходите, богатството и властта/контрола, така че да бъдат обхванати по-цялостно множеството аспекти на неравенството между половете.
41. Да работи за създаването на стандартни показатели за мониторинг на финансовата независимост в сътрудничество с EIGE и с принос от страна на Евростат с оглед на обсъжданията в Комитета за социална закрила и Комитета по заетостта. Да интегрира съответните показатели за икономическото насилие в евентуални бъдещи проучвания в целия ЕС относно основаното на пола насилие и домашното насилие.
42. Да подпомага държавите членки при разработването и прилагането на ефективни стратегии за подобряване на баланса между половете в икономическата и финансовата политика и при вземането на решения, по-специално чрез мониторинг на правилното транспониране и прилагане на Директивата за подобряване на баланса между половете сред директорите на дружества, регистрирани на фондовата борса, и за свързаните с това мерки.
43. Да продължи да подкрепя държавите членки по отношение на начините, по които националните системи за данъчни облекчения могат да действат като финансови стимули или демотивиращи фактори за наемането на работа на втория работещ член на домакинството²⁰, включително чрез инициативи, които имат за цел да намалят неравномерната финансова тежест на данъчното облагане върху вторите работещи членове на домакинството, като например насърчаването на индивидуализирането на схемите за подоходно данъчно облагане.
44. Да засили интегрирането на принципа на равенство между половете в икономическите политики на ЕС, включително в европейския семеен съвет.
45. Да насърчава по-нататъшните научни изследвания и събирането на разбити по пол данни относно икономиката на грижите, нуждите от грижи и професиите в сферата на грижите, както и относно статута на лицата, полагащи професионални и неформални грижи, и техните условия на труд в съответствие с Европейската стратегия за грижите.

²⁰ Съвместен доклад за заетостта за 2024 г., стр. 57–58.

Вж. например:

Rastrigina, O., Verashchagina, A., *Secondary earners and fiscal policies in Europe („Вторите работещи членове на домакинството и фискалните политики в Европа“)*, проучване, възложено от Европейската комисия, генерална дирекция „Правосъдие и потребители“, Служба за публикации, 2015 г., URL адрес: <https://op.europa.eu/bg/publication-detail/-/publication/a48ea2ce-7eef-4106-afe2-692a9de13d5e>; и

Европейска комисия, генерална дирекция „Икономически и финансови въпроси“, *The Macro-Economic Benefits of Gender Equality („Макроикономическите ползи от равенството между половете“)*, Икономически справки 071, март 2022 г., URL адрес: https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/e1e9946c-6b83-4df5-ae38-8baadeb22bee_en?filename=eb071_en.pdf.

46. Да продължи да извършва мониторинг на напредъка по отношение на законодателството, политиките и мерките за намаляване на разликите в заплащането и пенсиите на жените и мъжете въз основа на съществуващите процеси, по-специално чрез доклада за адекватността на пенсиите на всеки три години, и да продължи обмена на добри практики в тази област.
47. Да подкрепя финансирането на програми за образование и обучение, отчитащи аспектите на пола, с цел подобряване на финансовите знания и умения, включително математическата грамотност и финансовата и цифровата грамотност, с акцент върху жените и момичетата.
48. Да започне кампании за повишаване на осведомеността относно новите права на работниците в Директивата за прозрачност на заплащането и Директивата относно равновесието между професионалния и личния живот, за да се гарантира, че гражданите познават и могат да упражняват правата си.
49. Да извършва мониторинг на напредъка и осведомеността и да споделя добри практики по отношение на политиките за преодоляване на неравенствата между половете, по-специално що се отнася до Препоръката на Съвета относно адекватен минимален доход и Европейската стратегия за грижите, включително препоръките на Съвета относно образованието и грижите в ранна детска възраст и дългосрочните грижи, както и директивите относно равновесието между професионалния и личния живот, относно минималната работна заплата и за прозрачност на заплащането.
50. Да продължи да работи в областите, определени в Стратегията за равенство между половете за периода 2020 – 2025 г., и да гарантира, че дългосрочният стратегически ангажимент за постигане на напредък по отношение на равенството между половете ще бъде запазен и допълнително укрепен след 2025 г. въз основа на решителни институционални последващи действия, включително нова стратегия, определяща приоритетите на равнището на ЕС и служеща като ориентир за действие на национално равнище.

Референтни документи

1. Междуинституционални документи на ЕС

Европейска комисия, Генерален секретариат, *Европейски стълб на социалните права*, Служба за публикации, 2017 г., <https://data.europa.eu/doi/10.2792/95934>

Съвместен доклад за заетостта за 2024 г. (6073/24)

2. Законодателство на ЕС

Директива (ЕС) 2019/1158 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно равновесието между професионалния и личния живот на родителите и лицата, полагащи грижи, и за отмяна на Директива 2010/18/ЕС на Съвета (ОВ L 188, 12.7.2019 г., стр. 79–93)

Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17–75)

Директива (ЕС) 2022/2381 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 г. за подобряване на баланса между половете сред директорите на дружества, регистрирани на фондовата борса, и за свързаните с това мерки (ОВ L 315, 7.12.2022 г., стр. 44–59)

Директива (ЕС) 2023/970 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за укрепване прилагането на принципа на равно заплащане на жените и мъжете за равен труд или за труд с равна стойност чрез прозрачност в заплащането и механизми за прилагане (ОВ L 132, 17.5.2023 г., стр. 21–44)

3. Съвет

Заключения на Съвета от 13 юни 2019 г. относно премахване на разликата в заплащането на жените и мъжете: основни политики и мерки (док. 10349/19)

Заклучения на Съвета от 24 октомври 2019 г. относно икономика на благосъстоянието (док. 13432/19)

Заклучения на Съвета от 10 декември 2019 г. относно икономики с равенство между половете в ЕС: бъдещо развитие (док. 14938/19)

Заклучения на Съвета от 1 декември 2020 г. относно преодоляването на разликата в заплащането на жените и мъжете: оценка на стойността и разпределение на платения труд и на неплатения труд по полагане на грижи (док. 13584/20)

Препоръка на Съвета относно достъпа до финансово приемливи висококачествени дългосрочни грижи (ОВ С 476, 15.12.2022 г., стр. 1)

Препоръка на Съвета относно образованието и грижите в ранна детска възраст: целите от Барселона за 2030 година (ОВ С 484, 20.12.2022 г., стр. 1)

Заклучения на Съвета от 12 юни 2023 г. относно интегрирането на измерението на равенството между половете в политиките, програмите и бюджетите (док. 9684/23)

Заклучения на Съвета от 29 ноември 2023 г. относно прехода на системите за полагане на грижи през целия живот към цялостни, ориентирани към човека модели за подкрепа в общността, които интегрират перспектива за равенство между половете (док. 16094/1/23 REV 1)

4. Европейска комисия

Съюз на равенство: Стратегия за равенство между половете (2020 – 2025 г.) (6678/20) (референтен номер на Комисията: COM(2020) 152 final)

Европейска стратегия за грижите за полагащите и получаващите грижи (2022 г.) (референтен номер на Комисията: COM(2022) 440 final)

Решение на Комисията от 17 септември 2012 г. относно Евростат (2012/504/ЕС)

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно борбата с насилието над жени и домашното насилие (COM(2022) 105 final)

EU statistics on income and living conditions (EU-SILC) methodology – monetary poverty of elderly people („Методика на статистическите данни на ЕС за доходите и условията на живот (EU-SILC) – парична бедност на възрастните хора“), Евростат, 2022 г.

Gender Pension Gap by age group („Разлики в пенсиите на жените и мъжете по възрастови групи“), Евростат, 2022 г.

Gender pay gap statistics („Статистически данни за разликите в заплащането на жените и мъжете“), Евростат, 2023 г.

5. Европейски институт за равенство между половете (EIGE)

Gender Impact Assessment: Gender Mainstreaming Toolkit („Оценка на въздействието върху равенството между половете: инструментариум за интегриране на принципа на равенство между половете“), 2016 г.

Economic benefits of gender equality in the European Union („Икономически ползи от равенството между половете в Европейски съюз“), 2023 г.

A Better Work-Life Balance: Bridging the gender care gap („По-добро равновесие между професионалния и личния живот – Преодоляване на разликата между жените и мъжете по отношение на полагането на грижи“), 2023 г.

Financial independence and gender equality: joining the dots between income, wealth and power („Финансова независимост и равенство между половете: осъзнаване на взаимовръзката между доходите, богатството и властта“) (9019/24)

6. Организация на обединените нации

Пекинска декларация и Пекинска платформа за действие (програма на ООН за равенство между половете и овластяване на жените)

Конвенция за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените (CEDAW)
